

Alergia na jed včely a osy – laboratorná diagnostika (kazuistika)

Jela Petrisková, Ján Mikler, Miloš Jeseňák
Univerzitná nemocnica Martin

Rekombinantné alergény hmyzieho jedu, ktoré sa môžu použiť na diferenciáciu skutočnej senzibilizácie a krížovej reaktivity

Špecifické alergény

vysoká špecificita
žiadna alebo nízka sekvenčná homológia
indikátor druhovo špecifickej senzibilizácie

Ves v 1*, Ves v 5*

**Api m 1*, Api m 3*,
Api m 4, Api m 10***

Krížovo reaktívne alergény

sekvenčná homológia 50 - 60%
potenciálna skrížená reaktivita

hyaluronidázy

Ves v 2

Api m 2*

dipeptidyl
peptidázy

Ves v 3

Api m 5*

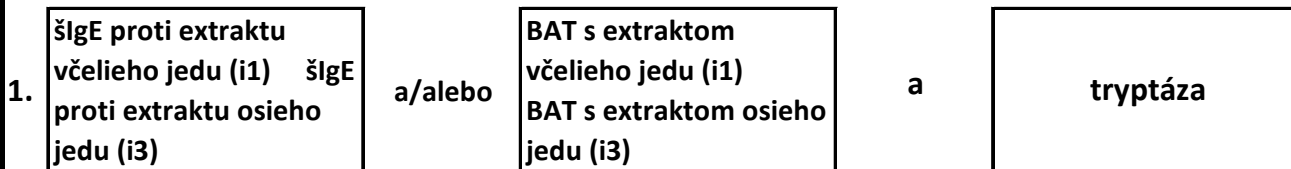
vitelogeníny

Ves v 6

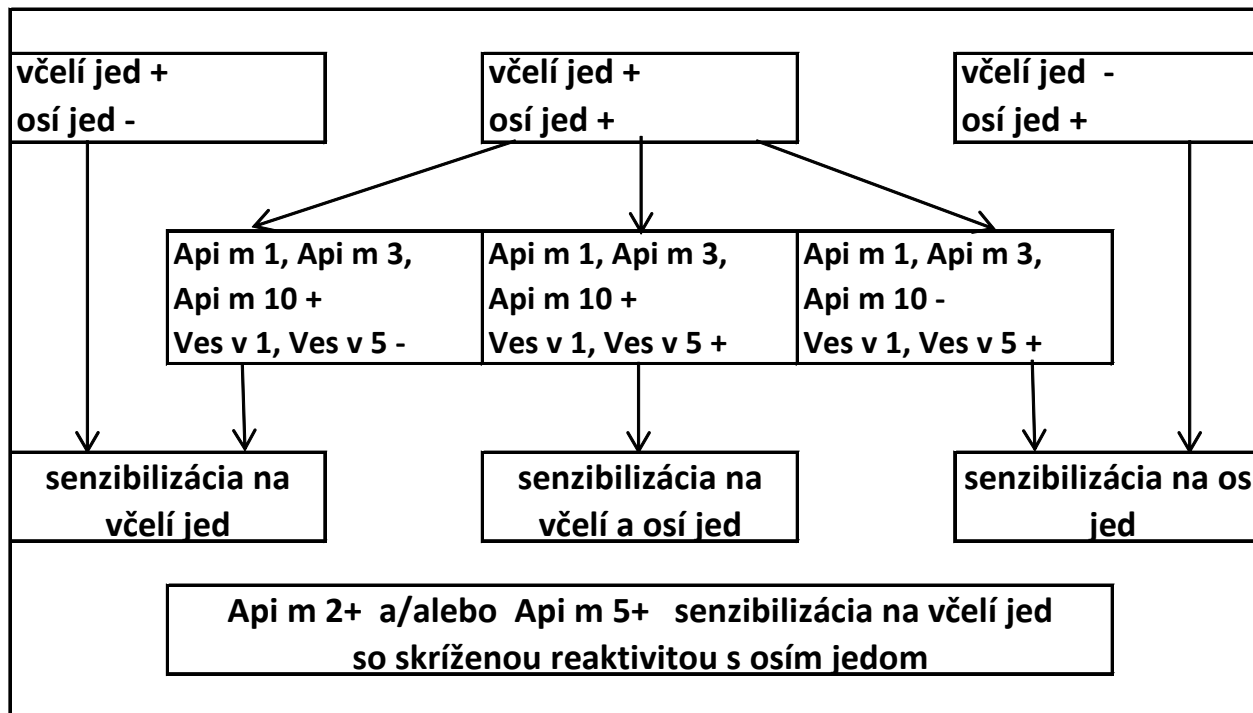
Api m 12

* v súčasnosti komerčne dostupné pre stanovenie šIgE proti zložkám jedu osy a včely

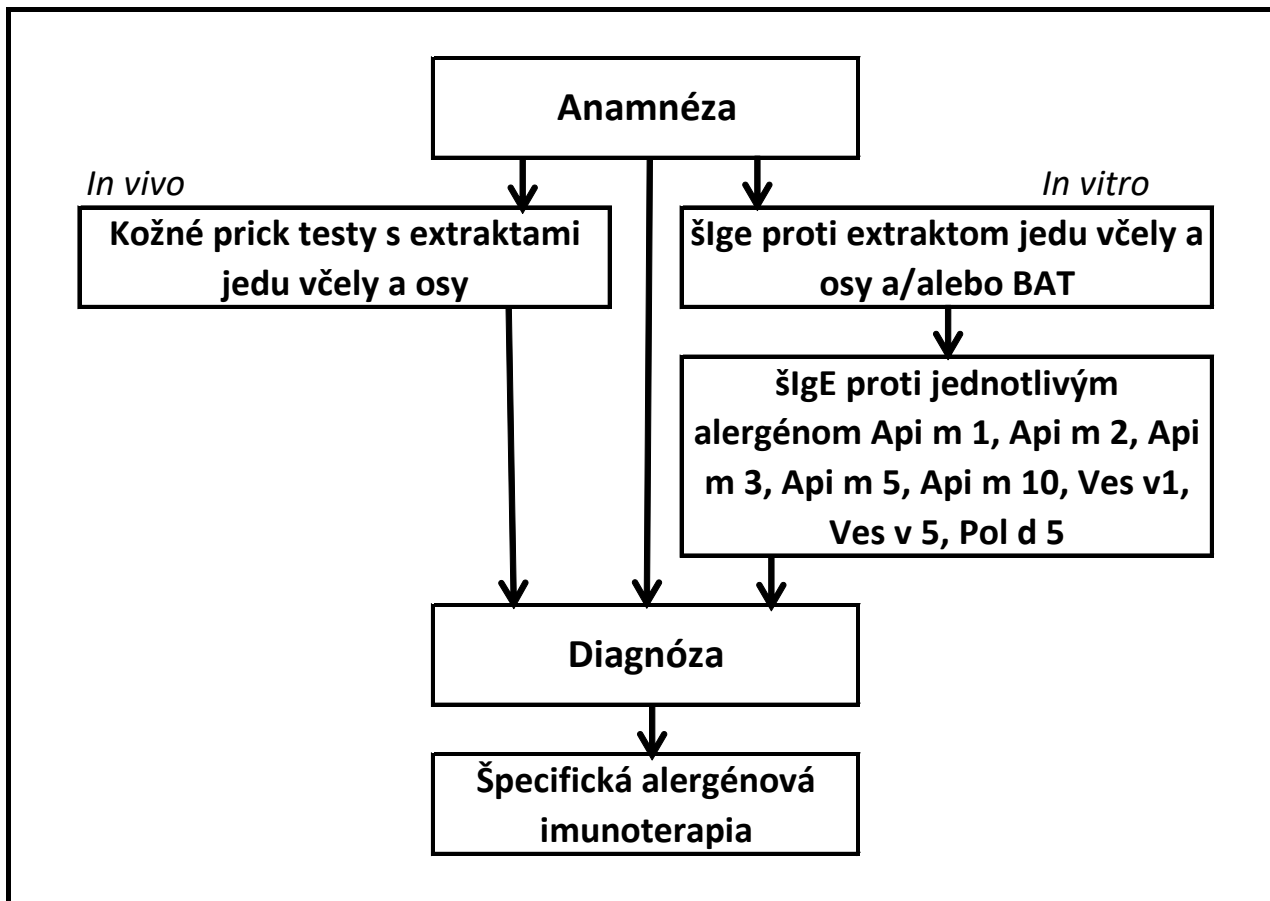
Navrhovaný algoritmus pre *in vitro* diagnostiku alergie na jed osy a včely

dvojitá pozitivita alebo diskrepancia medzi kožným testom, anamnézou a sérologickým vyšetrením

Presné stanovenie skutočnej a skríženej senzibilizácie prispieva k výberu vhodnej šAIT.

VIT včela: 80 – 84% ochrana

VIT osa: 90 – 96% ochrana

(Biló and Bonifazi 2009, Rueff et al. 2014)

Janka

Rok narodenia: 2010

Dg:

Bronchiálna astma ľahká perzistujúca

Atopická dermatitída

Polyvalentná potravinová alergia

Alergická rinokonjunktivitída susp.

(s adekvátnou liečbou: Aerius 5 mg 1x1 tbl. p.o., Denerel 2x1 tbl. p.o., Montelukast 1x5 mg ráno rozžuvať, lok. liečba podľa dermatológa, v minulosti Flixotide 2x125 µg cez Optichamber, Ventolin pri zhoršenom dýchaní)

Laboratórne vyšetrenia

r. 2015

šIgE proti potravinovým extraktom a komponentom:

zvýšená koncentrácia šIgE proti zložke lieskového orecha **Cor a 1** (alergénová rodina PR-10 – Bet v 1 homológ, pravdepodobnosť skrížených reakcií s peľmi stromov, s ovocím, zeleninou, orechmi, strukovinami. Labilný proteín (degraduje varom a trávením).

r. 2018

Kožné prick testy (Alyostal Prick Stallergenes): **NEGAT.**

Dermatophagoides pteronyssinus 0, Dermatophagoides farinae 0, breza 0, lieska 0, jelša 0, jaseň 0, oliva 0, palina 0, ambrózia 0, parietária 0, púpava 0, pes 0, mačka 0, Cladosporium 0, Alternaria 0, Aspergillus fumigatus 0, zmes 5 tráv (reznáčka, lipnica, mätonoh, tomka, timotejka) 0, raž 0

Negat. kontrola – 0 Pozitívna kontrola - 10x10mm

05/2019

Zo správy: Podvečer sa hrala na záhrade u starého otca, išla pozrieť včely, pričom jedna ju bodla do oblasti ľavého dolného viečka. Starý otec žihadlo odstránil, priložil jej octový obklad. Následne išla domov. Po príchode domov začala pociťovať nevoľnosť a postupne sa objavila svrbivá vyrážka ružovej farby, ktorá sa postupne rozširovala na celé telo - najviac v oblasti tváre (viečka) a trupu. Zároveň sa jej ťažšie dýchalo a veľmi sa bála. Uvedené symptómy sa objavili asi 15 minút po poštípaní včelou (v minulosti mala početné reakcie len lokálne). Následne rodičia privolali RZP cestou ktorej bolo dieťa privezené do UNM, KDaD. V sanitke podané 1/2 amp. Dithiadenu.v. + 50 mg HCN i.v. s dobrým efektom. Pacientka hospitalizovaná za účelom sledovania stavu, ďalšej diagnostiky a liečby.

Realizované vstupné laboratórne vyšetrenie, ktoré boli bez výraznejších odchýliek.

Pokračuje terapia antihistaminikami v. formou, diétne opatrenia, vzhľadom na pretrvávajúci edém periorbitálne vľavo do th. pridané kortikoidy p.o. formou.

Diagnostický záver:

Celková alergická reakcia po uštipnutí včelou 2. stupňa (generalizovaná urtikária s angioedémom, pruritus, nauzea, pocit sťaženého dýchania, úzkosť)

Atopický ekzém

Bronchiálna astma ľahká perzistujúca. - t.č. dobre kontrolovaná, bez liečby

Vitiligo

Pozit. RA na tyreopatie

Pacientka po dvoch dňoch prepustená do domácej starostlivosti s odporúčaniami:

Hlásiť sa do 3 dní u všeobecného lekára pre deti a dorast.

Domáce doliečenie: Medrol 8 mg ráno, potom ex, Dithiaden 1/2 tbl. p.p., strava bez dráždivých látok, dostatočná hydratácia.

Pokračovať v chronickej liečbe Aeries 5 mg p.o.

Pokračovať v liečbe atopickej dermatitídy.

Potrebné kontrolné imunoalergologické vyšetrenie v dispenzárnej ambulancii po prepustení.

Laboratórne vyšetrenia:

Po 4 dňoch od alergickej reakcie

Koncentrácia sérovej tryptázy: 9,82 ug/l

Referenčné hodnoty: do 11,40 ug/l

Po 6 týždňoch od alergickej reakcie

Test aktivácie bazofilov:

jed osy 4,8

jed včely 24,6

Referenčné hodnoty:

< 5 negatívne

> 5 pozitívne

Hodnotenie: Vyšetrenie BAT pozitívne pre jed včely, hraničná hodnota pre jed osy.

Sérové IgE: 126 kIU/l

Referenčné hodnoty: do 100 kIU/l

Laboratórne vyšetrenia:

Po 6 týždňoch od alergickej reakcie

ŠIgE proti extraktom včelieho a osieho jedu:

Osí jed 0,13 IU/ml

Včelí jed 18,2 IU/ml

Referenčné hodnoty: 0,00 - 0,35 IU/ml

ŠIgE proti komponentom včelieho a osieho jedu:

včela rApi m 1 1,15 IU/ml

rApi m 2 3,26 IU/ml

rApi m 3 0,91 IU/ml

rApi m 5 3,41 IU/ml

rApi m10 2,99 IU/ml

osa rVes v1 0,09 IU/ml

rVes v5 0,22 IU/ml

osík rPol d 5 0,04 IU/ml

Referenčné hodnoty: 0,00 - 0,35 IU/ml

Hodnotenie: Primárne alergia na jed včely so skríženou reaktivitou na komponenty osieho jedu (Api m 2, Api m 5).

ZÁVER: Plne indikovaná AIT (včelí jed), zvolená varianta cluster

Ďalšia liečba:

Desloratadin 5 mg 1x1 tbl. p.o.,
starostlivosť o kožu - na prejavy ekzému Elocom niekoľko dní v tenkej
vrstve večer, následne doliečiť Protopicom 2x

ZÁVER

**Presné stanovenie skutočnej a skríženej senzibilizácie prispieva
k výberu vhodnej šAIT.**